

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

Je to právě rok, co lidstvo na celé zeměkouli bojuje s koronavirem. Někde se daří více, někde méně. Naše republika bohužel patří v současné době v Evropě k těm nejméně úspěšným. V počtu nakažených na 100 tisíc obyvatel jsme na tom zdaleka nejhůře. Proto také nemocnice praskají ve švech, školy jsou od 1. března zcela zavřené, obchody otevřené jen velmi omezeně, pohyb osob je povolen jen na katastru obce, v nejnutnějších případech jen v rámci okresu. Celorepubliková bilance po roce pandemie je 1,4 milionu nakažených, z toho 1,2 milionu vyléčených a cca 23 tisíc mrtvých. Podle dat, která dostávám od Krajského operačního střediska HZS Pardubického kraje, bylo v naší obci nejhůře v prvním lednovém týdnu, kdy se počet nakažených pohyboval kolem třiceti, z toho hospitalizováni byli nejvíce čtyři. Březnová data jsou mnohem příznivější, počet nakažených se v naší obci pohybuje mezi třemi a šesti, nikdo nebyl zatím hospitalizován (čerpáno z dat aktuálních k 13.3.2021). Velkou nadějí a patrně jediným účinným způsobem, jak se z této mizérie dostat, je očkování. Budeme doufat, že se v brzké době podaří sehnat dostatek vakcín pro všechny, a že lidé překonají nedůvěru a budou se chtít očkovat. Dostupnost se postupně zlepšuje. Na webu obce najdete vždy aktuální informace o možnostech očkování a testování v našem regionu.

Dočtete se zde například, že očkování zajišťuje MUDr. Vyleťalová v místní ordinaci, nebo že testovat se můžete v budově lázní v Lázních Bohdanči. Pardubický kraj zřídil očkovací centra, jejichž počet postupně rozšiřuje. Na webu dále najdete informace k aktuálním opatřením, formuláře potřebné k cestování mezi okresy apod.

Ačkoli pandemie zhatila veškeré společenské akce v minulém roce, stavební akce se podařilo realizovat tak, jak byly naplánovány.

Rozsahem největší a nejkomplicovanější byla rekonstrukce chodníků podél hlavní silnice po obou stranách od hřbitova až po TOP CENTRUM. Stavba probíhala od dubna do konce listopadu současně s rekonstrukcí kabelového vedení ČEZ a veřejného osvětlení. Kvůli různým komplikacím došlo k měsíčnímu zpoždění oproti původnímu termínu stanovenému na konec října. Ještě v prosinci proběhla kolaudace, následně pak byl spuštěn semafor na přechodu pro chodce v centru obce a zprovozněna nová autobusová zastávka naproti odbočce k bytovkám. Nejkomplicovanější částí byla stavba opěrné zdi pod prodejnou koberců, díky které mohl vzniknout nový úsek, který zacelil mezeru a chodník se stal průchozím bez přerušení v průtahu celé obce. Výsledkem jsou kompletně nové chodníky, vjezdy, přechody pro chodce, místa pro přecházení, autobusová zastávka včetně řádného osvětlení a dopravního značení splňující všechny parametry bezpečnosti a bezbariérovosti. Došlo i k výraznému zlepšení vzhledu.

Slovo starosty str. 1

Střípky z MŠ str. 4

Základní škola str. 7

Hasiči str. 8

Elektromobily str. 9

Výzdoba kostela str. 12

Počátkem března se firma M-STAV CZ vrátila, aby odstranila vady, doladila terénní úpravy a provedla drobné dodělávky, které jsme si objednali nad rámec projektu. Celkové náklady na realizaci byly 13 375 706 Kč s DPH, financované ze státní dotace ve výši 10 872 648 Kč a obecního rozpočtu ve výši 2 503 058 Kč.

V polovině ledna letošního roku byla úspěšně dokončena i výstavba kuchyně základní školy včetně příjezdové komunikace. I tato akce se drobně protáhla oproti plánovanému termínu. V polovině února proběhla kolaudace a hned poté stěhování lednic, nábytku a skladových zásob ze staré kuchyně v budově MŠ. V pondělí 22. února letošního roku jsme společně s ředitelkami ZŠ a MŠ a kuchařkami slavnostně zahájili provoz. Ten bohužel trval jen do konce téhož týdne, protože od 1. března nebylo pro koho vařit. I zde se objevilo několik závad, na jejichž odstranění se pracuje. Dílo v celkové hodnotě 15 844 873 Kč s DPH, podpořené

státní dotací ve výši 7 633 505 Kč a podílem obce ve výši 8 211 368 Kč, hodnotím také jako velice zdařilé. Kuchařky mají k dispozici profesionální zázemí vybavené nejmodernější technikou. Teď už chybí jenom ti strážníci. Až to pandemie dovolí, rádi bychom uspořádali den otevřených dveří pro veřejnost. Rád bych zde poděkoval Pavlovi Černému za výraznou odbornou pomoc při kontrolách v průběhu obou staveb.

Pokud k rekonstrukci chodníků a přístavbě kuchyně připočteme nové kabelové vedení a lampy, úpravy v MŠ pro zvýšení kapacity a další drobnější opravy, investovali jsme loni do obce celkem cca 31 milionů korun, z toho 18,5 milionu přispěl stát, zbylých 12,5 milionu šlo z obecního rozpočtu. Kvůli neplánovaně vyšším výdajům zejména na přístavbu kuchyně, na kterou jsme měli původně slíbeno 10 milionů, ovšem nakonec jsme obdrželi o 2,4 milionu méně, a nižším příjmům obce kvůli poklesu daňových příjmů z důvodu pandemie, zastupitelstvo rozhodlo o sjednání bankovního úvěru ve výši tří milionů korun. Vzhledem k velmi příznivé úrokové sazbě a splátkám rozloženým na osm let, se jedná celkem nízkou zátěží pro obecní rozpočet. Úvěr nám pomůže překlenout výpadky v příjmech díky pandemii, které si v těchto dnech nikdo netroufá odhadnout, a umožní nám pokračovat v přípravách na další investiční záměry, nebo realizovat drobnější akce, o kterých se zmíním v následujícím textu.

Protože stavebního ruchu jsme si v minulém roce užili dost, možná většinu občanů naší obce potěším, když řeknu, že letos se nic nového stavět nebude. Čekají nás pouze zmíněné dodělávky zpevněných ploch u kostela, v areálu MŠ a před trafikou, a opravy toho, co se v rámci rekonstrukce chodníků nepovedlo. ČEZ Distribuce pomalu dokončuje II. etapu rekonstrukce kabelů nízkého napětí, kde zbývá připojit na nové kabely několik nemovitostí kolem křižovatky na Kasalice a dále podél hlavní silnice směrem na Voleč. My se soustředíme na projektovou přípravu především cyklostezek Rohovládova Bělá – Bukovka a Rohovládova Bělá – Kasalice. Dále připravujeme projektovou dokumentaci na rekonstrukci cesty k hasičské zbrojnici, rekonstrukci chodníků v ulici na Vlčí Habřinu, výstavbu nového chodníku podél fotbalového hřiště a rekonstrukci prostor dnes již bývalé kuchyně v budově mateřské školy.

Rádi bychom tam přestěhovali 3. oddělení z tělocvičny, aby tělocvična mohla zase fungovat k pohybovým aktivitám dětí, nebo jako místo, kde se odehrávají malá divadelní představení. Máme podanou žádost o dotaci na vybudování automatických závlah na fotbalovém hřišti a dále žádost o dotaci na pořízení dodávky pro naše hasiče. V tělocvičně základní školy proběhne výměna plynových kotlů a části ústředního topení.

Firma Zásilkovna s.r.o. umístí do prostor BUS terminálu tzv. Z-BOX. Je to malá skříň s přihrádkami, kam si občané mohou nechat zasílat různé zásilky, např. zboží objednané v e-shopech. Box bude v provozu 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, takže odpadne závislost na provozních hodinách pošty. Časem bude možnost zásilky prostřednictvím boxu i odesílat. Skříň by měla být instalována již v dubnu, podrobné informace s návody na obsluhu budou zveřejněny na webu obce nebo přímo na zasilkovna.cz.

Rád bych zde také upozornil na celostátní sčítání lidí, domů a bytů, které proběhne již koncem března. Z dostupných informačních materiálů Českého statistického úřadu cituji: „Sčítání 2021 začíná rozhodným okamžikem o půlnoci z 26. na 27. 3. 2021. Do 9. 4. 2021 má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře na webu www.scitani.cz nebo v mobilní aplikaci. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost od 17. 4. do 11. 5. 2021 vyplnit a odevzdat listinný formulář. Jeho distribuci zajišťují sčítací komisaři.“ Detailní informace jsou vyvěšeny na elektronické i fyzické úřední desce obecního úřadu.

Nemohu zapomenout ani na aktuální informace k omezení nákladní dopravy v úseku Chýšť – Lázně Bohdaneč. Dnes již bývalá silnice I/36 byla definitivně

převedena do správy Pardubického kraje a je označena jako II/211. Podmínka nutná k omezení dopravy je tedy splněna. Dokonce již proběhly všechny zásadní administrativní kroky ke stanovení nového dopravního značení. Ve lhůtě pro podání námitek proti omezení se přihlásilo město Opatovice nad Labem a obec Staré Ždánice, jejich námítka byla zamítnuta.

. Podle posledních informací, které čerpám především od místostarosty Lázní Bohdaneč pana Štěpanovského, by vlastnímu omezení nemělo nic bránit. V současné době se zapracovávají připomínky ministerstva dopravy do projektové dokumentace dopravního značení. Následně Správa a údržba silnic Pardubického kraje provede výběr dodavatele vlastního dopravního značení. Začínám být v tomto směru optimistou, teď už by to mělo snad doopravdy dopadnout. Velkou slabinou je umístění značky omezující tranzit vozidel nad 12t na kruhovém objezdu na náměstí v Lázních Bohdanči. Ta by měla být však časem přesunuta na křižovatku v Rybitví s odbočkou na Černou u Bohdanče, až bude přestavěna na kruhový objezd.

V souvislosti s dopravou upozorním na chystané uzavírky silnic, které velmi zkomplikují přístup do Pardubic a Přelouče. V dubnu by mělo dojít k uzavření mostu přes Labe v Přelouči a v červenci k úplnému uzavření ulice Šípkova v Lázních Bohdanči (hlavní ulice od mlýna až na náměstí).

V letošním roce začala pro obce platit nová pravidla pro zpoplatnění uložení komunálního odpadu na skládce. Dosud platná sazba 500 Kč za tunu odpadu bude platit pouze do okamžiku, kdy množství přepočtené na občana nepřesáhne 200 kg. Od tohoto okamžiku pak bude platit sazba 800 Kč za tunu. Cílem tohoto opatření je samozřejmě motivovat lidi k důslednějšímu třídění. Pokud

tedy má být současný poplatek za popelnice 600 Kč na občana a rok zachován i pro příští rok, musíme všichni maximálně třídit. Možnosti jsou, jde jen o to chtít.

V obecním kalendáři jsou v měsících březnu a září chybně vyznačeny svozy plastů a popelnic. Po celý rok platí, že svozy plastů probíhají ve středu v lichém týdnu a popelnic v pátek v sudém týdnu. V kalendáři je to v uvedených měsících naopak. Za chybu se omlouváme.

V lednu proběhla tradiční Tříkrálová sbírka, netradičně bez koledníků. V kasičkách umístěných v trafice, Jednotě a prodejně květin bylo nastrádáno celkem 7 300 Kč. V této částce nejsou dary, které proběhly bankovním převodem. Všem, kdo se na sbírce podíleli, patří velké poděkování.

Obecní les nám opět značně prořídil. Během letošní těžby souší padlo za obět celkem 620 kubíků kmenů modřínů, borovic a dubů. Toto dříví bychom rádi prodali najednou některému velkoodběrateli. Spousta suchých stromů v lese ale zůstala. Jedná se většinou o mladé jehličnany o průměru kmene kolem 30 cm, které lze pokácet pouze se základní lesnickou výbavou. Stále tedy platí nabídka tzv. samotěžby pro širokou veřejnost. Zájemci se mohou hlásit u starosty obce.

S přáním hodně zdraví, lepších zítřků a obvyklého „všem virům zmar“

Václav Fišer – starosta

Informační střípky z mateřské školy

Od září, kdy jsme se sešli nad Rohovládovobělským zpravodajem naposledy, uplynulo půl roku. Co vše se od té doby událo?

Od 1. září 2020 navýšila mateřská škola kapacitu dětí z 52 na 68. V bývalé tělocvičně vznikla třetí třída pro 16 mladších dětí. S kapacitou tříd se nám navýšil i počet zaměstnanců. V 1. třídě pracuje paní učitelka Veronika Žáková a Nikola Vosáhlová. Ve druhé třídě paní učitelka Helena Blažejová a Kateřina Hořínková. Ve třetí třídě paní učitelka Marcela Šilerová, Marie Kohoutková a Stanislava Vondroušová.

V září na zahradě ve školce proběhlo Vítání občánků. S programem vystoupily děti pod vedením paní učitelky Blažejové.

Dětem se velice líbilo divadlo paní Lhotákové s pohádkou „Jak Matěj vysvobodil vítr“. Hezké podzimní počasí jsme využili k velké výpravě do lesa ke studánce. Kromě úžasných zážitků jsme si z lesa odnesli i různé přírodniny, které jsme upotřebili na výstavky a výtvarné činnosti. V listopadu jsme si připomněli svátek sv. Martina, proběhlo (i když netradičně) vánoční focení dětí a poprvé k nám do školky přijelo mobilní planetárium s tematickým programem „Podmořský svět“.

Než jsme se nadáli, byl tu konec listopadu, a to už jsme se začali společně těšit na návštěvu Mikuláše s andělem. V naší školce čerta s sebou neberou, nechávají ho na zahradě přivázaného u stromu.

Čas čertů a Mikulášů vyvolává u dětí smíšené pocity. Děti se těší, ale zároveň trochu bojí. Abychom strach z nadpřirozených bytostí potlačili, vytvořili jsme si i my ve třídách „peklo“ a „nebe“. Děti si postupně vyráběly andělská křídla, čelenky s hvězdou, pro čertíky rohy, ocásky, řetězy. Tímto se kluci a holčičky proměnili a hráli si na andílky a čerty. Naučili jsme se básničky a písničky o Mikulášovi a také čertovský tanec. Dokonce jsme měli i čertovskou školu, ve které museli malí čertíci a čertice plnit různé úkoly, za které pak obdrželi pravé čertovské

vysvědčení. Ve čtvrtek 3. prosince nás ve třídách postupně navštívil Mikuláš s andělem a obdaroval každé z dětí balíčkem plným ovoce a sladkostí. Některé děti se trošinku bály, ale v náručí učitelek to zvládly.

Za zpěvu vánočních písniček a koled jsme se dočkali i vánočních stromečků (děkujeme sponzorům) a samozřejmě dárečků. Aby nám čas rychleji ubíhal, vyráběli jsme s dětmi různé adventní a vánoční dekorace, kterými jsme si pak vyzdobili jednotlivé třídy a další části budovy. Dny do příchodu Ježíška jsme odpočítávali pomocí adventního kalendáře, který skrýval pro každého malé překvapení. Ježíšek k nám přišel už 9. prosince, aby si děti stihly s hračkami ve školce pohrát.

O vánočních prázdninách jsme využili prázdné školky a proběhla výměna dveří ve třídách (staré se nedovíraly). Počítáme s tím, že podle finanční situace postupně budeme měnit i ostatní.

V lednu jsme vytáhli boby a hrabla a užívali si sněhovou nadílku. Na zahradě byli sněhuláci, ohromné koule i iglú.

Únor byl ve znamení karnevalu. Děti samy připravovaly kostýmy. Letos jsme řádili v maskách motýlků a berušek. Kromě veselí, tancování a dovádění nemohly chybět ani soutěže a dobrá nálada.

Od ledna je naše školka zapojená do programu „ŠABLONY 3“, který je zaměřen na zvýšení kvality výuky v mateřské škole a je spolufinancovaný Evropskou unií. Přes něj máme možnost zaměstnávat školní asistentku Ivanu Špačkovou, která je „pravou rukou“ učitelkám.

O jarních prázdninách se kuchyně přestěhovala z prostor mateřské školy do nové budovy postavené jako součást ZŠ. Od 22. února 2021 v mateřské škole začala fungovat školní jídelna – výdejna. Svačiny a obědy jsou převáženy v termoboxech ze základní školy do mateřské školy. Těto nové situace jsme si užili jenom týden, protože:

Vláda ČR dne 26. února 2021 přijala krizové opatření č. 200, kterým se od 1. 3. 2021 ZAKAZUJE OSOBNÍ PŘÍTOMNOST dětí v mateřské škole.

U dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, mateřská škola připravila distanční výuku. Je založena na komunikaci učitele a rodičů on-line formou. Děti doma plní konkrétní úkoly podle pokynů třídních učitelek.

Všichni doufáme, že tato doba brzy uplyne, vše se vrátí do normálu a školkou bude zase znít dětský smích.

Důležité sdělení

Mateřská škola oznamuje termín přijímacího řízení pro školní rok 2021/2022.

přijímací řízení proběhne **od 2. 5. do 16. 5. 2021** včetně.

„Žádost k předškolnímu vzdělávání“ si zákonní zástupci dítěte vytisknou na webových stránkách – www.msrb.cz, nebo po telefonické domluvě vyzvednou na OÚ Rohovládova Bělá. Vyplněnou a lékařem potvrzenou žádost můžete odevzdat ředitelce mateřské školy od 2. do 16. 5. 2021 od 10:00 do 13:00 hodin, nebo zaslat elektronickou cestou na ms@msrb.cz, nebo poštou na adresu: MŠ Rohovládova Bělá 58, 533 43 (rozhoduje razítko podání). Je možné i podání do schránky u vchodu do areálu mateřské školy nejpozději do 16. 5. 2021. Tím bude dítě zařazeno do přijímacího řízení.

Tiskopisy nelze přijímat po termínu.

V případě nesrovnalosti vyzveme zákonné zástupce k doplnění údajů.

Marie Kohoutková Dis- ředitelka

Aktivity základní školy

Zápis k povinné školní docházce do Základní školy v Rohovládově Bělé se koná dle § 36 odst. 4 školského zákona v období od 1. dubna do 30. dubna 2021. Vzhledem k vyhlášeným krizovým opatřením vydalo MŠMT následující metodické doporučení pro organizaci zápisů.

Zápisy k povinné školní docházce proběhnou i v letošním školním roce v souladu s platnými právními předpisy (školský zákon, vyhláška o základním vzdělávání a správní řád). V souvislosti s protiepidemickými opatřeními, která tento školní rok provázejí, bude však potřebné organizaci přizpůsobit tak, aby byla zaručena bezpečnost dětí i dospělých, respektovány individuální možnosti a omezení jednotlivých účastníků a zároveň splněny všechny zákonné povinnosti. Přestože je v běžných podmínkách zápis do 1. třídy za přítomnosti dětí a rodičů významnou událostí v životě rodiny i školy, je třeba se letos připravit opět na **zápis v distanční podobě**.

INFORMACE K ZÁPISU DO 1. TŘÍDY VZHLEDEM K MIMOŘÁDNÉ SITUACI SE LETOS ZÁPIS KONÁ BEZ ÚČASTI DĚTÍ

JAK DÍTĚ ZAPSAT:

Vzhledem k tomu, že nelze předvídat, jaká budou platit mimořádná opatření v době konání zápisů, je důležité nastavit organizaci zápisu tak, aby umožňovala distanční průběh od začátku do konce a zároveň vycházela vstříc individuálním podmínkám jednotlivých rodin. Žádost mohou zákonní zástupci doručit následujícími způsoby:

- do datové schránky školy (**9bhmbw2**)
- e-mailem s elektronickým podpisem zákonného zástupce (**skola@zsrohbcz**)
- poštou (rozhodující je datum podání na poštu)
- **osobním podáním v kanceláři školy**

Pokud bude zákonný zástupce žádat o odklad povinné školní docházky svého dítěte:

K žádosti o odklad dokládá doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a odborného lékaře nebo klinického psychologa. Činnost ŠPZ není krizovými opatřeními přerušena. ŠPZ, byť někde v omezeném provozu, nadále zajišťují nutné služby, tedy typicky žádosti o odklad povinné školní docházky. Pokud zákonný zástupce nedoloží k žádosti o odklad příslušná doporučení, správní řízení o zápisu se v takovém případě přeruší a ředitelka školy současně stanoví dobu, do které je nutné příslušná doporučení doložit. Nedoloží-li zákonný zástupce příslušná doporučení do stanovené doby, řízení se zastaví v souladu s § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu.

Pokud nemáte datovou schránku či elektronický podpis, zašlete žádost poštou nebo se zastavte v kanceláři školy 7 – 13 hodin. Domluva možná na tel.: 466 942 343.

Vzory žádostí naleznete na

www.zs.rohovladovabela.cz

Žádosti se přijímají do 30. dubna 2021 včetně.

Mgr. Jana Folprechtová, ředitelka ZŠ

Zprávy z hasičské zbrojnice

Vážení spoluobčané, dovolujeme si vás informovat, co dělali hasiči během podzimu a v průběhu zimy.

Jak bylo na počet výjezdů klidné léto, tak pokračoval i podzim. Ostrý výjezd jsme absolvovali pouze jeden, kdy jsme byli vysláni na technickou pomoc jedné naší spoluobčance, která volala o pomoc na svém pozemku. Na místě jsme spolupracovali s profesionální jednotkou ze stanice Přelouč, zdravotnickou záchrannou službou a policií.

Na konci zari jsme opět zajišťovali pitný režim na Běhu pro bocciu, který je tradičně pořádán Tondou Branským a jeho týmem v Bukovce. Kvůli deštivému počasí u běžců ani chodců moc velký zájem o vodu na osvěžení nebyl, ale i tak jsme rádi pomohli alespoň trochu s technickým zajištěním. Doufáme, že se uvidíme při dalším ročníku, který bude mít (snad) již tradiční průběh.

Na konci října jsme byli osloveni společností B.A.S. Concrete, která buduje jeden z mostů na obchvatu Slatiňan, s žádostí o oplach pracovní spáry od naplaveného bahna před betonáží. Firmě jsme po dohodě se zřizovatelem vyhověli a tyto práce byly obcí také vyúčtovány.

Na začátku prosince nám byl schválen dar ve výši 20.000,- Kč od společnosti Sev.En Commodities ze skupiny Sev.En Energy. Za tyto finance jsme nakoupili hadice pro sportovní mužstva a svítilny pro výjezdovou jednotku. Za poskytnutý dar velice děkujeme.

V roce 2020 jsme opět nakupovali vybavení pro potřeby výjezdové jednotky. Jednalo se zejména o batoh s vybavením na lesní požáry, zásahovou obuv a zásahové oděvy. Tyto prostředky byly zakoupeny z dotací poskytnutých Pardubickým krajem a dále z financí naší obce.

Na konci ledna jsme byli povoláni na požár dřevěné pergoly s uskladněným dřevem do obce Kříčeň. Díky včasnému zásahu všech povolaných jednotek nedošlo k rozšíření požáru na vedlejší rodinný dům, ani na navazující stodolu s uskladněným senem. Zásah byl veden s využitím dýchací techniky a každý z našich kluků vydýchal dvě tlakové lahve, což je zhruba 1,5 hodiny práce s touto výbavou na zádech. Následovalo rozebírání uskladněného dřeva a jeho prolévání vodou. Cisterna zajišťovala kyvadlovou dopravu vody nejprve z místního

hydrantu a následně, z důvodu nedostatečného tlaku, i z hydrantu z Lázní Bohdaneč. Na místě jsme strávili zhruba čtyři hodiny. V sobotu odpoledne bylo potřeba také umýt veškerou použitou techniku a další vybavení.

V neděli jsme byli kontaktováni operačním střediskem opět a na místo jsme vyrazili znovu. Bylo potřeba odvětrat půdu u sousedícího rodinného domu od zplodin hoření. To se nám za použití přenosného ventilátoru podařilo.

Na začátku února jsme byli povoláni k dopravní nehodě na silnici mezi naší obcí a Volčí, kde vozidlo skončilo na boku v příkopu. Řidič naštěstí nebyl zraněn, a tak jsme provedli po dohodě s ním vytažení vozidla zpět na vozovku a doprovodili ho do naší obce.

V době psaní závěru tohoto příspěvku bohužel v našem státě panovala velice špatná epidemiologická situace, která nám neumožnila konání tradičního hasičského plesu ve Vyšehněvicích. Ale doufáme, že se situace brzy zklidní a budeme moci uspořádat závody O pohár starosty obce, které jsou zároveň prvním kolem Východočeské hasičské ligy. Tato událost je plánována na 15. května a všichni jste samozřejmě srdečně zváni (pokud to tedy PES a vláda dovolí). Nezbyvá než věřit a doufat.

Na závěr bychom chtěli poděkovat všem zastupitelům a pracovníkům obecního úřadu v čele s panem starostou za celoroční podporu. Vám všem si dovoluujeme popřát za všechny hasiče včetně členů našich sportovních týmů mnoho zdraví a sil do celého roku 2021.

Pavel Černý – velitel

Elektromobily včera, DNES a zítra. Rok s Teslou M3

Elektromobil Tesla Model 3 Long Range (All Wheel Drive) jsme si s manželem po dlouhém čekání pořídili v říjnu 2019. Spokojeni jsme do té míry, že jen těžko chápeme, proč vyvolává takové vášně, když mezi lidmi přijde řeč na elektromobilitu. Podle jasných názorů a jejich hlasitosti by člověk řekl, že mnoho lidí má s elektroauty nějakou hodně ošklivou zkušenost. Obvykle nemají ale zkušenost žádnou. Podívejme se na názory lidí, kteří ji mají, a navíc dlouhodobou.

Dojmy, emoce

Moje kamarádka měla to štěstí, že se na ni dostalo jedno z posledních vyrobených aut Škoda CITIGOe iV, které si dovezla domů začátkem října. Žije v pražském paneláku s garážovými stáními. Cituji doslova tři její SMS zprávy:

„Autíčko je neuvěřitelné. Dnes stejná zkušenost jako v minulých dnech. Na začátku trasy dojezd 239 km, na konci po ujetí 21 km je to 241 km. To vypadá, jako kdybych vlastně na jízdě po Praze žádný wallbox (od čtvrtka nám svítí v garáži) vůbec nepotřebovala! Byl by dost dobrý fór jednou nabít a pak deset let jezdit :-“

„Toho souseda, co vyhrožoval stěhováním (*prohlásil, že jestli si elektroauto pořídí, on se okamžitě odstěhuje, pozn. aut.*), jsme zatím nepotkali (třeba už vzal nohy na ramena), ale lidi zatím reagují příznivě, se sympatiemi a zvědavostí.“

„Takže nadšeně propaguju. Nečekala jsem až takový komfort, je to vážně SKVĚLÝ!!!!“

Že se s elektroautem vrátíte domů s větším dojezdem, než jste vyjeli, není sice úplně běžné, ale v městském provozu a kladných teplotách klidně možné. To díky rekuperaci energie, která se do baterie „vrací“, když řidič sundá nohu z plynu a tím „brzdí“. Elektromotor v tomto případě pracuje jako generátor a kinetickou energii vozu mění na energii elektrickou, kterou ukládá do baterie. Na stejném principu dříve na jízdách kolech dynamo vyrábělo elektřinu pro svítilnu. Tento způsob jízdy je navíc podle mnohých návykový, řízení „na jeden pedál“ je příjemné a plynulé.

Ekonomika provozu, baterie, servis

O této oblasti má velmi dobrý přehled pan Pavel, spolumajitel taxislužby EcoTaxi z Olomouce. O svou několikaletou zkušenost se podělil na You Tube kanálu

Nejrychlejší Tesla. Firma první elektromobil koupila v roce 2016, nyní jich provozuje šest. Dva značky Kia Soul a čtyři Hyundai Ioniq, na každém mají nájezd okolo 200 000 kilometrů, celkem tedy přes milion kilometrů ujetých na elektřinu.

Pan Pavel se svěřil s počátečními obavami zaměstnanců, kteří odmítali s novými auty jezdit s tím, že „když bude pršet, bude problém“, „ten kabel mě kopne“ a podobně. Dnes, když je občas potřeba jet spalovacím autem, se prý se stejnou vehemencí brání do něj vrátit.

EcoTaxi má průměrný nájezd sto tisíc kilometrů na jeden automobil za rok. Abychom si udělali lepší představu, Pavel provedl srovnání nákladů předchozí Škody Octavie jezdící na zemní plyn a Ioniq přepočtené právě na 100 000 kilometrů. Náklady na servis Octavie 70 000,- Kč, Ioniq 9 000,- Kč, a to hlavně na povinné záruční prohlídky, všechna elektroauta mají stále i původní brzdy. S tradičními značkami elektroaut do servisu během záruky v různých intervalech zajet musíte, Tesla garanční prohlídky nevyžaduje. Spotřeba Octavie 100 000,- Kč, Ioniq 30 000,- Kč. Úspora na servisu a palivu je tedy 131 000,- Kč/auto a rok. Připomínám, že úspora na palivu je oproti plynu, ne benzínu nebo nafty, kde by byla ještě daleko výraznější.

Překvapivá je i výdrž baterie. Jedná se o malobateriový vůz s kapacitou pouze 28 kWh. Při garanční prohlídce technici změřili i stav baterie. Po 200 000 kilometrech, kdy u této značky končí záruka na baterii, si stále drží 97% své původní kapacity a dojezd 225 km (v zimě o něco méně) na jedno nabití, přestože vůz je nabíjen výhradně na rychlonabíječkách. To se běžně nedoporučuje právě kvůli „zdraví“ baterie, vhodnější je pomalé (vč. domácího) a rychlé nabíjení prostřídat.

Detailní informace o „zdraví“ baterie je možné najít i o novinářských vozech Hyundai Kona (Svět motorů) a Renault Zoe (Aktuálně.cz), které měly redakce na rok zapůjčené. Podrobná diagnostika trakční baterie auta po téměř 40 tisících kilometrů (Kona) ukázala stav baterie 100%. S baterií 64 kWh má auto reálný dojezd v létě až 500 km, v zimě kolem 400 kilometrů. Renault Zoe po roce a 20 000 km dopadl podobně, servisní diagnostika naměřila 93%. Technik dohledal měření baterie tohoto konkrétního vozu ještě před prodejem, měla kapacitu 93%.

BUDOUCNOST

Tady to začíná jiskřit. Názory se diametrálně rozcházejí, všichni mají jasno, jen každý jinak. Argumentuje se počty aut, potřebným množstvím elektrické energie pro nabíjení, kapacitou sítě a elektráren. Útočí na sebe laici i odborníci, vzájemně se obviňují z neznalosti matematiky, fyziky... Když je poslouchám, vybaví se mi následující dva krátké texty:

Všeobecné použití vozidel s benzinovým motorem jest nereálným, protože tolik benzínu pro jejich pohon není k dostání v každé drogerii, jak k tomu dojít lze výpočtem triviálním. Naproti tomu píce pro koně či uhlí a vody pro parní stroje jest dostatek. Benzin jest látkou vysoce nebezpečnou, pro laickou manipulaci neurčenou. Uhlí však jest zcela bezpečným a taktéž i kotly nejmodernější konstrukce spolehlivými parními záklopkami vybavené. Mimo to, jízda vozidlem a pohonem založeným na kombinaci benzínu s jeho vybuchujícími parami v kombinaci s elektřinou jest jako s hořící svíci seděti na otevřeném sudu střelného prachu. Proto všichni, kteří pro pohon benzinovými parami horují, by za nebezpečné bláznů měli býti považováni a jsou-li držitelé diplomů technického vzdělání osvědčujících, měli by jich býti zbaveni.

Taktéž praud střídawj zapovězen být by měl, neb daleko škodlivější než praud stejnosměrnj, a v Americe k poprawowanj zločincův používán jest.

S rozvojem automobilů „žeroucích“ benzín se jeho prodej z lékáren a lahví přesunul k čerpacím pumpám, postupně se vyřešil problém s těžbou ropy, distribucí po celé zeměkouli a následně i rafinací, přestože tento řetězec je velmi náročný i na elektrickou energii. Podobné postupné změny nás čekají nyní, o sto let později. Jen je potřeba neuplatňovat stejná schémata přemýšlení o provozu auta s benzinovým a elektrickým pohonem. Jinak se opravdu nedomluvíme.

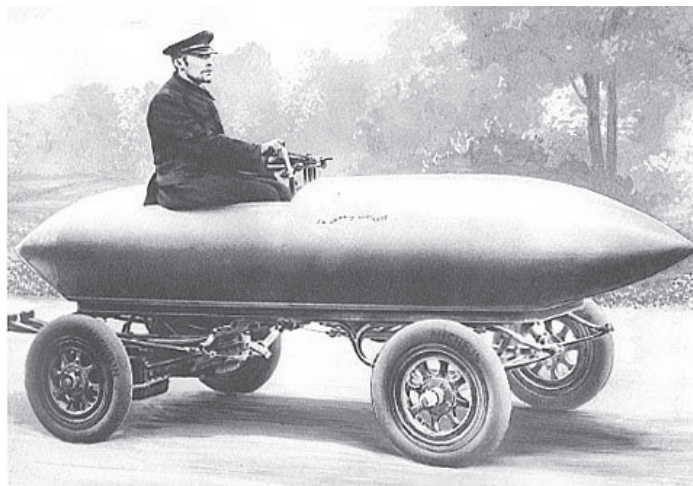
Pokud jde o potřebu energie pro nabíjení, vedle navyšování kapacity elektráren se diskutuje o decentralizaci výroby a přenosu energie. Výhodou jsou pak minimální ztráty během přenosu. Někteří odborníci jako příklad uvádějí místo výstavby dalších bloků jaderných elektráren menší reaktory pro potřebu jednoho velkého města a okolí. Potenciál je v elektřině z obnovitelných zdrojů a jejího ukládání do domácích nebo průmyslových úložišť. Takto by mohla být napáje-

na i část veřejných nabíječek (některé už takto fungují). Uvažuje se o „zastřešení“ parkovišť fotovoltaikou, o fotovoltaických stěnách u dálnic a podobně.

POČÁTEK

Do minulosti jsme už lehce nakoukli z budoucnosti, ale chybí bod na časové ose:

Píše se rok 1899, vozy s parním, elektrickým a spalovacím pohonem mezi sebou soupeří a poprvé v historii automobil překonává rychlost 100 km/h. Konstruktor elektromobilů a závodník Camille Jenatzy dosahuje se svým desetitunovým vozem La Jamais Contente, což doslova znamená Nikdy spokojena, 105,9 km/h. Jeho elektromobily se vyrábějí do roku 1901 v Paříži.

Roku 1903 zakládá Henry Ford se společníky Ford Motor Company. V roce 1908 je představen Ford model T, poháněný benzínem. Do roku 1927 se ho vyrobí 15 milionů kusů, zavádí totiž pohybujiící se montážní linku. A je rozhodnuto.

Roku 2003 je založena společnost Tesla Motors vyrábějící čistě elektrická vozidla.

Jaké je mít Teslu M3 v garáži?

Pohodové. Velmi rychle si zvyknete, že auto je prostě k dispozici a s výjimkou pojištění nemusíte nic řešit.

Manžel je vyrovnaný a trpělivý člověk. Jestli ho někdo chtěl vidět našťvaného, měl šanci jedině za volantem. Dnes už je v pohodě i při řízení. Nevím přesně, je-li to absencí vibrací, hluku motoru, cukání při řazení nebo všeho dohromady, ale plynulost jízdy v elektroautě je skutečně stressless, prostá stresu. Jemu i synovi jsem položila stejnou otázku. Co se ti na Tesle líbí? (Co nelíbí?)

„Třeba to, že dneska ráno přišel update. Ty chodí pravidelně a auto se pravidelně vylepšuje. Už se takhle softwarově o něco prodloužil dojezd, ještě se zlepšila dynamika, přibylo hlasové ovládání. Při parkování uvnitř nesmrdí ani garáž, ani já. Když auto nechám stát celý den na mrazu nebo na slunci, stačí deset minut předem spustit vyhřívání nebo klimatizaci v mobilní aplikaci a sednu do příjemně vytopeného nebo vychlazeného auta. Taky jízdní komfort. Každá jízda je relaxace a je jedno, jestli jedu do sousední vesnice na nákup nebo do hor na běžky. Když jedu lesem, zvířata neprchají, slyším zpívat ptáky. Nabíjením neztrácím ani minutu, jen zastrčím v garáži kabel do nabíjecího portu, a na ovládání jedním pedálem jsem si zvykl okamžitě. Neocenitelný je autopilot, hlavně v městském provozu v koloně. Můžu nechat na něm hlídání kufru auta přede mnou i kdy zastavit a kdy se rozjet, udržování vzdálenosti. A vím, že mě upozorní signálem a animací, když prudce zabrzdí řidič i tři auta přede mnou, přestože já na něj nevidím. Infotainment je vynikající a intuitivní, při jízdě nic nerozptyluje pozornost, řidič má dokonalý výhled před sebe. A to okamžité zrychlení, hodně se hodí při předjíždění. A samozřejmě jak skvěle sedí v zatáčkách.“ Našel i jednu nevýhodu: „Na naše poměry, teda stav silnic, má podvozek posazený poměrně nízko.“

Syn nejvíce oceňuje, že Tesla „je tichá, hezká, dají se na ní hrát hry, dá se na ní pustit YouTube, je tam navigace, dá se v ní pohodlně spát, je hodně prostorná, rychle zrychluje, je tam Santa mód (na tabletu infotainmentu se auto zobrazí jako saně tažené sobím spřežením atp.). Líbí se mi na ní úplně všechno. Jo, a ještě prdící polštářek!“

Já už jen doplním spokojenost s bílým vzdušným interiérem a bezpečnost. Naopak to neskutečné zrychlení (až se vnitřní orgány nalepí na zadní stranu hrudního koše) a prdící polštářek, bych někdy raději vypnula. U zrychlení to naštěstí možné je přepnutím do mírnějšího módu, což využíváme, u prdícího polštářku musím

počkat, až syna omrzí.

Náklady, spotřeba, dojezd

Auto nabíjíme výhradně doma z běžné třífázové zásuvky. Vzhledem k pandemii a omezením cestujeme málo, ale třeba ani při cestě do Bělé pod Pradědem a zpět nebylo dobíjení vůbec potřeba. Dlouhodobá spotřeba je 17 kWh na 100 km, což při 77 kWh baterii odpovídá dojezdu okolo 450 km. Ten v teplotách nad nulou a rychlostech do 100 km ještě stoupá, ve městě, případně při pomalejší jízdě po okreskách, dokonce výrazně. Náklady na energii na 1 km vycházejí 0,35 Kč při nočním nabíjení v nízkém tarifu, při započtení poplatků za jistič, platby za distribuci a podobně, 0,50 Kč. Mimo nízký tarif nabíjíme pouze v případě slunečného počasí z fotovoltaických panelů, tedy bezplatně, FVE už si během devíti let na své pořizovací náklady vydělala. Obvykle stačí maximálně dvě hodiny pro průběžné dobíjení, delší čas je nutný jen po delším výletě.

2021 - Něco nového?

Letos by měly být uvedeny na trh další elektrické modely různých značek a velikostí. Na rozdíl od doby, kdy jsme vybírali elektromobil my a kdy z vozů „rodinných“ velikostí a slušných dojezdů byla dostupná jen Tesla, dnes je nabídka podstatně širší. Tento rok by se měla rozšířit i o několik větších vozů typu SUV. Například o Enyaq iV (Škoda), Model Y (Tesla), ID3 a ID4 (Volkswagen), představen byl c40 (Volvo), nebo velmi zajímavý Ioniq 5 (Hyundai). Ten kromě ultrarychlého nabíjení a skvěle řešeného vnitřního prostoru nabízí i užitečnou funkci zpětného nabíjení spotřebičů z baterie auta (napájení lednice při výpadcích proudu, kempování). Tento model rozpoutal mezi příznivci elektromobility diskuzi o budoucnosti evropských automobilek. Že by jim Amerika a Asie ukazovaly zadní světla? V každém případě, ta na Ioniq 5 jsou velmi povedená. A co si myslíte vy?

Martina Filipová

Výzdoba a úpravy v kostele sv. Petra a Pavla

Snahou farníků je, aby byl interiér kostela zejména při významných církevních svátcích působivě vyzdoben. Na tom má zásluhu jednak Mistr republiky ve floristice Petr Kopáč a Květinářství pana Cincibucha, oba z Vyšehněvic. Jejich překrásná květinová díla obdivují všichni návštěvníci.

Při této příležitosti je třeba zmínit i to, že došlo k výměně všech vstupních dřevěných dveří kostela. Ty vyrobil další mistr, tentokrát z naší obce Zdeněk Včelák.

Staré dveře již měly z velké části odslouženo. Opravu a restaurování kování a zámků dveří provedl jeho syn Ondra Včelák, který se minulý rok vyučil jako umělecký kovář a je to na jeho práci znát, že opravdu umí. Dveře u hlavního vchodu byly ve spodní části doslova uhnílé. U sakristie a směrem ke škole byly navíc také zloději poškozeny zejména zámky, když se do kostela kdysi násilně vloupali zloději. Dveře jsou vyrobeny z dubového dřeva, které zdarma poskytla naše obec.

Všem uvedeným mistrům patří velké poděkování.
Petr Černý

Odešli z našich řad

24.11. 2020 - Ing. Milan Sehnoutek CSc. 75 let

28.11. 2020 - Josef Janíček 73 let

Čest jejich památce

Kalendář akcí

- 30. 4. pálení čarodějnic
- 15. 5. soutěž hasičů „O pohár starosty obce“ na fotbalovém hřišti
- 29. 5. svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu